

mand maaske vil finde for stærkt, idet jeg vil sige, at det hele, som foreligger her, er det reneste og skæreste Humbug

Formanden (Sofus Høgsbro): Naar det ærede Medlem var i Tvivl om, at Udtrykket var rigtigt, burde han heller ikke have brugt det.

Harald Jensen: Ganske vist, men jeg har i Løbet af Formiddagen forgæves lagt min Hjerne i Blød for at finde et mere passende og mere betegnende Udtryk. Nu er da Spørgsmaalet: hvorfor byder man da egentlig Landarbejderne dette? Vilde man vove at byde nogen som helst anden Samfundsklasse noget lignende? Jeg tror det ikke. Man vilde i alt Fald ikke byde Byarbejderne det. Byarbejderne staa nu med en stærk Organisation. De have samlet deres enkelte Organisationer til en enkelt stor Organisation, som omfatter ca. 70,000 Arbejdere, og gennem denne Organisation ville de være parate til at værgе sig til alle Sider og parate til at kaste en Lov som denne, der virkelig kun er en Haan mod dem, tilbage derhen, hvorfra den kom. Hvorfor byder man da Landarbejderne dette? Fordi Landarbejderne ere den Del af Befolkningen, som er knuget haardest ned under Arbejdet og Fatigdommen. Alene det, at man her og i det andet Ting har indrømmet, at Gennemsnitslønnen for Landarbejderen bevæger sig mellem 3—400 Kr. aarlig, kaster et Lys over Sagen, thi hvor mange er der egentlig til Stede i denne Sal, som tør staa frem og sige, at man kan leve og leve menneskelig af denne Sum? Og saaledes er det jo, at Hovedet er bøjet og Ryggen er krummet hos Landarbejderen, bøjet under Arbejdet og bøjet under de mange økonomiske Besværligheder, og Landarbejderne leve spredt, de have ikke de Betingelser for en Organisation, som Byarbejderne have. Der er langt mellem Husene, og Arbejdet og Tanken om at erhverve det for Livet nødvendige tager en saa stor Del af Tiden, at der ikke er stor Tid tilovers til at tænke paa Organisation. Men de Herrer, der have fremsat saadanne Forslag som dette, og som lægge det frem som humane Foranstaltninger for Landarbejderne, skulde erindre, at det kunde jo dog ske, at den Tid kom, da Landarbejderne gik samme Vej som Byarbejderne, at Landarbejderne rettede Ryggene og rejste Hovederne, og saa vil det være Slut med at byde dem noget lignende som det, der bydes her. Jeg for mit personlige

Vedkommende skal gøre til det, hvad jeg kan, og en stor Del af de organiserede Arbejdere vil ogsaa være behjælpelig dermed, saa det skal nok lykkes.

Der er en anden lille Ting, der kaster et grelt Lys over dette Landstingsforslag, som vi have liggende for os her. Landstinget har her sat Renten op til $3\frac{1}{2}$ pCt., medens Folketinget havde sat den til 3 pCt. I et andet Forslag, der næsten samtidig forelaa Landstinget til Behandling, og hvis 2den Behandling er færdig, er Landstinget gaaet den stik modsatte Vej og har sat Renten ned, nemlig i Forslaget om Begunstigelse for landøkonomiske Forskudsforeninger. Dette Lovforslag sigter omtrent til samme Maal som det Forslag, vi nu have liggende for os, det sigter til at komme Landbruget til Hjælp, ganske vist den besiddende Del af Landbruget. Der er Tale om at yde den besiddende Del af Landbruget et Laan af Statskassen af 5 Mill. Kr., og de komme slet ikke til at staa sikrere hos de besiddende end de Millioner, der har været Tale om til Landarbejderne komme til at staa hos dem. Det er jo saa, at, naar de besiddende paa Landet og vel navnlig Proprietærerne og de større Bønder have laant alt det, de kunne laane i Ejendommen, kan der yderligere efter denne Lov ydes dem et Drifts-laan, men det kommer til at svæve saaledes i Luften, at der i Virkeligheden ikke er noget som helst Pant derfor. Der kan ydes indtil 30 Kr. for hvert Kreatur, som der er paa en saadan Gaard, men der er ikke noget Pant i Kreaturet, Pantet kommer egentlig nærmest til at ligge i det Høstudbytte, som ikke er vokset op endnu, altsaa det Udbytte, som en Gang vil fremkomme af Driften. Det ligger altsaa saa langt ude, at naar noget skulde prioriteres yderligere ved Gaarden, saa maatte det være den Røg, der gaar op af Skorstenen, noget yderligere tror jeg ikke man vil kunne finde. Her er altsaa Tale om at yde det besiddende Landbrug et Laan af 5 Mill. Kr., og det var saa sat til en Rente af $3\frac{1}{4}$ pCt., men der gik Landstinget ganske rolig hen og satte den ned til 3 pCt. Der er det de besiddende, der er Tale om, men naar det er Landarbejderne, saa bliver Renten sat op til $3\frac{1}{2}$ pCt., og saa er Forholdet dog det, at Pengene komme til at staa sikrere hos Landarbejderne. Hos disse sidste er der dog noget bagved, thi for det første, hvad der ikke er det mindst vigtige, er det jo den stræbsomme, flittige Mand, der bliver søgt ud, hvor man jo har en Garanti i Mandens Karakter, og der-